

جایگاه پلیس راهنمایی و رانندگی در نظام مدیریت ایمنی راه‌ها

مؤلف:

دکتر محمدرضا احدی

(عضو هیئت علمی پژوهشکده حمل‌ونقل، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی)

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۳۹۵



دانشگاه علوم انتظامی امین

جایگاه پلیس راهنمایی و رانندگی در نظام مدیریت ایمنی راهها

مؤلف: دکتر محمدرضا احدی
ناظر علمی: دکتر علیرضا اسماعیلی
ناشر: دانشگاه علوم انتظامی امین
آماده سازی کتاب: فرهنگ شناسی
چاپ اول: ۱۳
شمارگان: ۵۰
قیمت: ۱۶۰۰۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳-۱۹۱-۵
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپ کس
نشانی دانشگاه: تهران، ابتدای اتوبان شهید خرازی - خیابان شهید جدی اردبیلی - دانشگاه علوم انتظامی امین -
معاونت پژوهش و فناوری تلفن ۱۳۰۰۴۸۰۳۱۱

سرشناسه	: احدی، محمدرضا، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور	: جایگاه پلیس راهنمایی و رانندگی در نظام مدیریت ایمنی راهها/ نویسنده محمدرضا احدی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۲۴۸ ص.: مصور (بخشی رنگی)، (چهار بخش رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳-۱۹۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: پلیس راهنمایی و رانندگی
موضوع	: Traffic police
موضوع	: حمل و نقل -- ایران -- مدیریت
موضوع	: Transportation -- Iran -- Management
موضوع	: ترافیک -- پیش بینی های ایمنی
موضوع	: Traffic safety
موضوع	: رانندگی -- حوادث -- پیش بینی های ایمنی
موضوع	: Traffic accidents-- Safety measures
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم انتظامی امین
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ج ۳/الف ۵/۷۹/Hv۸۰
رده بندی دیویی	: ۳۶۳/۲۳۳۲:
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۹۶۷۶۳:

سخن ناشر

کسب علم و دانش و تلاش برای بهره‌گیری از علوم جدید و بومی‌سازی آن برای رفع نیازهای علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به‌منظور اعتلای اقتدار امت اسلامی از توصیه‌های مهم اسلام است. علوم پلیسی که همگام با پیشرفت بسیاری از علوم محض و تلفیق آنها با یکدیگر، روز به روز نو می‌شود و مرزهایی تازه از دانش می‌سازد، از جمله علمی است که درخت آفتاب که در زمان در حال رشد و نمو و ثمر دادن است.

تألیف آثار علمی برجسته معتبر و اشاعه مفاهیم آنها از جمله رهیافت‌های کارآمد و اثربخش است که می‌توان در سایه آن بستری مناسب برای بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند و دانش بومی نخبگان و کارشناسان علوم پلیسی در کشورمان ساخت. بدیهی است اندیشمندان، خبرگان و کارشناسان امور داخلی می‌توانند با تلفیق همگن تجربه‌های خود با علوم و تجربه‌های کارشناسان علوم پلیسی دیگر کشورها باعث پیشبرد دانش پلیسی در کشور شوند. امید است با نشر آثار تألیفی از این دست گامی هر چند کوچک در این مسیر بلند برداریم و نویسندگان، محققان، کارشناسان و استادان ایرانی‌زبانیم تا تجربه‌ها و توان علمی خود را متبلور کنند و اشاعه دهند.

انتشارات دانشگاه علامه نظامی امین

پیش‌گفتار

خدای بزرگ را سپاس می‌گوییم که توفیق تدوین کتاب حاضر را به این بندگان عنایت فرمود. نبی مجموعه جامعی در زمینه جایگاه پلیس در مدیریت ایمنی راه که علاوه بر مطالب درمورد سیستم مدیریت ایمنی راه، نیازهای مالی و مدیریتی و انسانی پلیس در سیستم مدیریت ایمنی راه را نیز دربرگیرد، ما را به سمت تألیف این کتاب سوق داد. این کتاب در هفت فصل تنظیم شده و سعی بر آن بوده است که تمامی مطالب مهم در این حوزه، به صورت داما و جامعی بیان شود. کتاب حاضر با توجه به شرایط سازمانی کشورمان، روندی اصولی و ساماندهی برای معرفی جایگاه پلیس راهنمایی و رانندگی در نظام مدیریت ایمنی راه‌ها ارائه می‌دهد. در همین راستا، فصل اول نقش پلیس در ایمنی ترافیک را از طریق آموزش، اعمال و اجرای قوانین و همکاری با سازمان‌های ذی‌ربط بررسی می‌کند. فصل دوم به معرفی سیستم مدیریت ایمنی راه و نیازهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری پلیس راهور، به منظور اجرای سیستم و الزام‌ها، راه‌اندازی سیستم می‌پردازد. در فصل سوم، ابتدا به ضرورت، اهداف و اهمیت مدیریت ایمنی و در ادامه به چشم‌انداز و دستاوردهای اجرای سیستم مدیریت ایمنی راه پرداخته می‌شود. فصل چهارم با عنوان «نقش مدیریت ایمنی راه در سلامت عبور و مرور»، نقش مدیریت ایمنی راه در انتخاب بهترین اقدام‌ها، افزایش مشارکت سازمان‌های ذی‌ربط و کاهش تخلف‌ها و رویکرد یک‌پارچه به ایمنی را بررسی می‌کند. فصل پنجم به نقش پلیس در جلوگیری از سوانح و اقدامات پیش از تصادف اشاره می‌کند و در فصل ششم، انواع سامانه‌های هوشمند و انواع دوربین‌های ثبت تخلف، حسگرها و شناساگرها را معرفی می‌کند. در نهایت، در فصل هفتم ابتدا، درمان‌های مستلزم در تصادف‌ها، پایگاه داده تصادف‌ها و شیوه جمع‌آوری داده بیان می‌شود و در ادامه، مشکلات مربوط به بودجه و همکاری و تعامل‌های سازمانی و بین‌سازمانی بررسی می‌شود. در پایان، از تمامی کسانی که در تکمیل این مجموعه نویسنده را یاری رساندند، سپاسگزارم. امید است که مطالب این کتاب، مقبول محققان و دانشجویان محترم قرار گیرد و با ارسال پیشنهادها و نظرات تکمیلی خود به پست الکترونیک m.ahadi@bhrc.ac.ir ما را در چاپ‌های بعدی کتاب یاری رسانند.

دکتر محمدرضا احدی

پاییز ۱۳۹۵

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل اول: مقدمه
۴	۱-۱. تاریخچه مشترک پلیس راهور و راهها
۱۱	۲-۱. نقش پلیس در ایمنی ترافیک از طریق آموزش و همکاری با سازمانها
۲۷	۳-۱. نقش پلیس در ایمنی ترافیک از طریق اعمال قانون و مجازات متخلفان
۲۹	۴-۱. ساختار کتاب
۳۱	فصل دوم: معرفی سیستم مدیریت ایمنی راهها
۳۳	۱-۲. سیستم مدیریت ایمنی راهها
۴۳	۲-۲. چرایی الزام پلیس راهور به رعایت اندازه سیستم
۴۶	۳-۲. نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری پلیس راهور برای اجرای سیستم
۵۲	۴-۲. نیازهای منابع انسانی پلیس راهور برای اجرای سیستم
۶۱	فصل سوم: مدیریت ایمنی، ضرورت، اهداف و اهمیت
۶۳	۱-۳. ضرورت راه اندازی سیستم مدیریت ایمنی در شبکه راه
۷۵	۲-۳. اهداف مدیریت ایمنی راهها
۷۷	۳-۳. اهمیت و منافع مدیریت ایمنی
۸۳	۴-۳. چشم انداز و دستاوردهای اجرای سیستم
۱۰۱	فصل چهارم: نقش مدیریت ایمنی راه در سلامت عبور و مرور
۱۰۳	۱-۴. نقش مدیریت ایمنی راه در انتخاب بهترین اقدامهای ایمنی
۱۱۰	۲-۴. نقش مدیریت ایمنی راه در افزایش مشارکت سازمانهای ذی ربط
۱۱۶	۳-۴. نقش مدیریت ایمنی راه در رویکرد سامانمند ایمنی و کاهش تخلف
۱۲۵	فصل پنجم: نقش مدیریت ایمنی راه در کاهش سوانح ترافیکی
۱۲۷	۱-۵. بررسی تأثیر اقدامهای ایمنی بر کاهش تصادف
۱۳۵	۲-۵. نقش پلیس راهور در جلوگیری از سانحه
۱۳۹	۳-۵. پلیس و اقدامهای پس از تصادف

فصل ششم: مدیریت ایمنی راه و سامانه‌های هوشمند ۱۴۵

- ۱-۶. معرفی انواع سامانه‌های هوشمند ۱۴۷
- ۲-۶. معرفی دوربین‌های ثبت تخلف سرعت ۱۵۲
- ۳-۶. معرفی دوربین‌های وسایل نقلیه سنگین ۱۵۸
- ۴-۶. معرفی دوربین‌های تغییر خط ۱۶۲
- ۵-۶. معرفی حسگرهای بلوتوث ۱۶۵
- ۶-۶. معرفی شناساگرها ۱۶۸

فصل هفتم: چارچوب مدیریت ایمنی راه‌ها در ایران ۱۷۳

- ۱-۷. حازمان‌های مسئول در زمینه تصادف ۱۷۵
- ۲-۷. ارتباط بین ساز و ساز ۱۷۹
- ۳-۷. داده‌های تصادف و شبهه جمع‌آوری ۱۸۲
- ۴-۷. پایگاه داده تصادف ۱۹۹
- ۵-۷. مشکلات مربوط به بودجه ایمنی ۲۰۷
- ۶-۷. همکاری و تعامل ۲۲۵

منابع ۲۳۱

واژه‌نامه ۲۳۵